

EFOP-3.4.4-16-2017-00022 MTMI SZAKOK NÉPSZERŰSÍTÉSE A DUNAÚJVÁROSI EGYETEMEN ÉS VONZÁSKÖRZETÉBEN

DR VARGA ANITA

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FELSŐOKTATÁS AKTUÁLIS RENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA INNOVÁCIÓK, FEJLESZTÉSEK,

- Innováció az oktatásban:
 - helyi intézményi szintű innovációk
 - kormány és más rendszerszintű reformok és beavatkozások
- A fókuszában a helyi-intézményi szintű oktatási innovációk állnak, vagyis azok, amelyek a mindennapos iskolai (egyetemi, képzési, osztálytermi, tanműhelyi, tanulásszervezési, nevelési stb.) gyakorlatban keletkeznek.
- Oktatás olyan terület, amely jelentős hatással lehet más ágazatok munkaerejének innovatív, tudásmegosztó és adaptációs képességeire
- *„az innováció új, vagy jelentősen javított termék (áru vagy szolgáltatás) vagy eljárás, új marketing-módszer, vagy új szervezési-szervezeti módszer bevezetése az üzleti gyakorlatban, munkahelyi szervezetben, vagy a külső kapcsolatokban.”* (OECD, 2005, 46.o.).

Termék-innováció

Új vagy jelentősen megújított termék (vagy szolgáltatás). Magába foglalja a technikai jellemzők, összetevők, felhasznált szoftver vagy funkcionális sajátosságok, megújítását, mint pl. a termék felhasználóbarát jellege.

Az oktatási szektorban ilyen lehet pl. egy új kurrikulum, egy tanulást segítő szoftver megalkotása.

AZ OKTATÁSI INNOVÁCIÓ MEGHATÁROZÁSÁNAK LEHETŐSÉGI

- Az oktatási innovációk jelentős hányada olyan *társadalmi innovációként* értelmezhető, amely emberi kapcsolatokban és ezeken keresztül a szolgáltatások fejlődésében jelenik meg.
- Az oktatási innovációk hatása térben és időben különösen változó, összhangban azokkal a mechanizmusokkal, amelyek általában jellemzik a szolgáltatási szférát.

„Innovációnak tekinthető minden, amit a potenciális átvevők (adopters) újnak érzékelnek, beleértve ebbe az új gondolatokat és vélekedéseket, az explicit és tacit tudást, a folyamatokat és protokollokat, az eszközöket és technológiákat, sőt még az értékalapú vélekedérendszeret is” (Larson et al., 2008).

- Az oktatási innovációk meghatározó része a *közszféra* keretein belül zajlik: ezeket olyan környezet veszi körül, ahol általában bürokratikus mechanizmusok működnek, illetve ahol magas a politikai meghatározottság.
-
- A tudás- és módszer-innováció más ágazatokkal összehasonlítva, az oktatás területén meghaladja az átlagot, a termék- és szolgáltatás innováció átlag alatt van, és a technológiai innováció áll az átlagos ágazati szinten.

TANULÁSSZERVEZÉST ÉRINTŐ INNOVÁCIÓK

Kulcsszavak:

„innovatív oktatás”

„innovatív tanulási környezet

„kreatív oktatás”,

„kurrikulum innováció”

„oktatási innováció”.

- A megújuló oktatási gyakorlat, illetve az oktatási újítások akkor értelmezhetőek innovációként, vagy innovatív gyakorlatként, ha azok képesek a tanulói, hallgatói eredményességet növelni.
- A tanulásszervezést közvetlenül érintő innovációk a pedagógusok munkavégzését is érintő változások, amelyek könnyen szétfoszló, nehezen felidézhető viselkedéssémákban, mintázatokban ragadhatók meg.
- A tanulásszervezést közvetlenül érintő innovációk perspektívájából érdekes elemzési terület:
 - az oktatási design és technológia (instructional design and technology)
 - vagy a speciális szakmai területek és diszciplináris területek tanítási gyakorlata és elmélete.

OKTATÁSI INNOVÁCIÓK KELETKEZÉSE ÉS TERJESZTÉSÉNEK SAJÁTOSSÁGAI

Az innovációk létrehozását és terjesztését *ösztönző* legfontosabb tényezők:

- (1) a moduláris szerkezet: Megkönnyíti a technológia, a programok vagy és megoldások egyes elemeinek kicserélését anélkül, hogy az egész rendszert át kellene alakítani, így különösen kedvez az innovációknak
- (2) az IKT eszközök alkalmazását: jelentősége abban rejlik, hogy gyakran előidézi a pedagógiai folyamatok meghatározó elemeinek átértelmezését
- (3) a kutatás és iskolai gyakorlat összekapcsolását: Ezáltal elérhetővé válik, hogy a tanítás-tanulás gyakorlatában hasznosítható legyen a tudományos munkához kapcsolódó módszertani és szakmai tudás.
- (4) a hálózati működés jelentősége: Ez teszi lehetővé az egyéni, illetve intézményi gyakorlatban kikísérletezett eljárások gyors és költséghatékony megosztását, továbbfejlesztését, emellett a hálózatosodás lehetőséget teremt az intézményi kapacitás-korlátok kiszélesítésére is

OKTATÁSI INNOVÁCIÓ TERJESZTÉSÉNEK MODELLJEI

1. *Hűséges átvétel, melyek* során a résztvevők változtatás nélkül vesznek át mások által kidolgozott gyakorlatokat. Ez az implementációs eljárás csak ritkán tudja segíteni a tanulás-szervezési eljárások.
2. *Változtatásokkal járó adaptáció* különös hangsúly helyeződik az innovációk átértelmezésére, a különböző kontextusoknak megfelelő módosítására.
3. *A hálózati kapcsolatokon keresztül történő megosztás* ezt azzal lépi túl, hogy ebben az esetben az eredményes újításokat az adaptálók és az átadók a róluk való kommunikáció során közösen tovább fejlesztik.

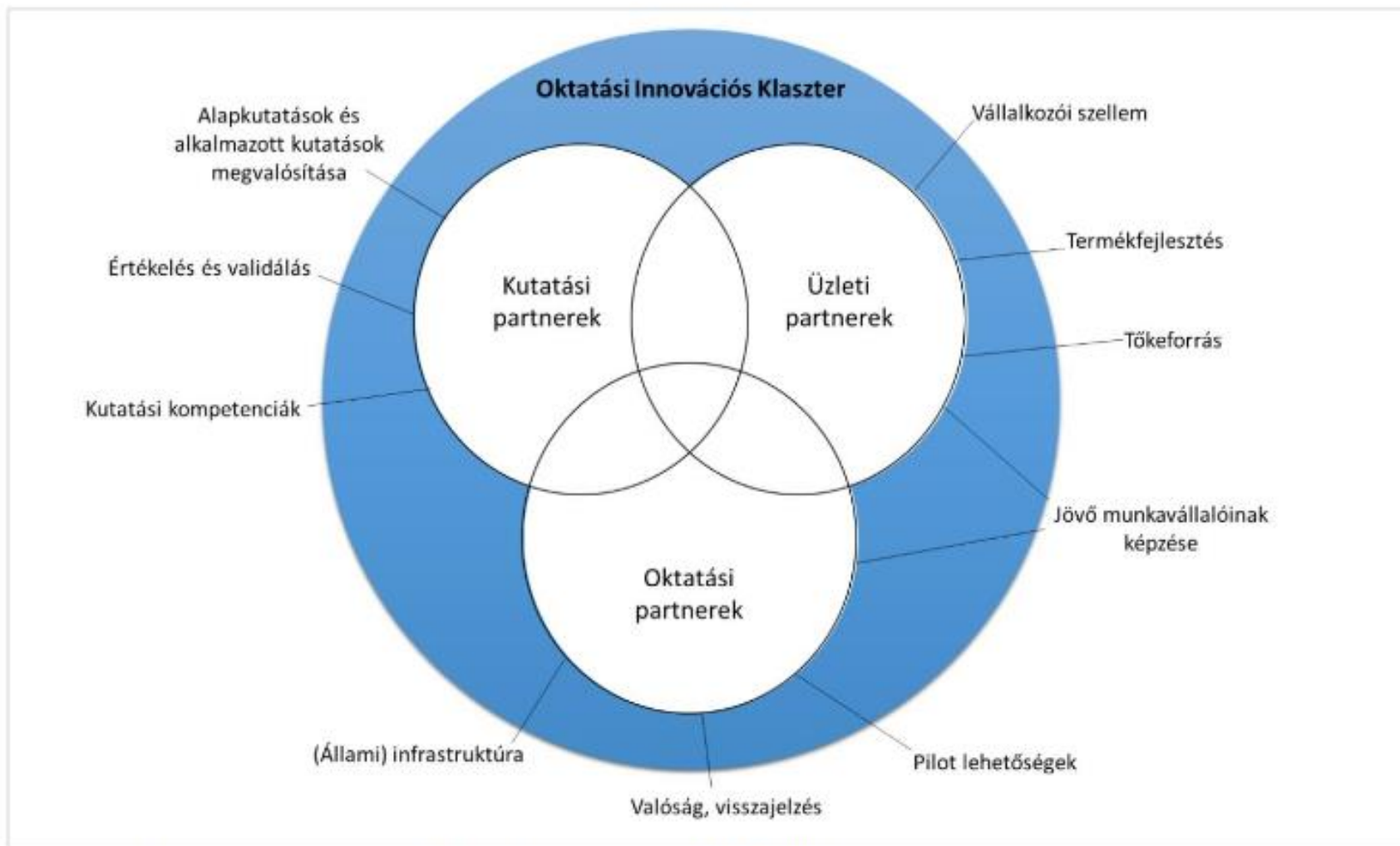

Innovációk átadása kapcsán azok dinamikus jellegére helyeződik a hangsúly.

OKTATÁSI TERÜLETEK MELYEK FÓKUSZÁBAN AZ OKTATÁSI INNOVÁCIÓK VIZSGÁLATA ÁLL

- Kurrikulummal kapcsolatos kutatások
- Az oktatási változások kutatása
- Iskolai eredményesség- és iskolafejlesztés kutatás
- Oktatási vezetés-, menedzsment- és szervezetkutatás
- Speciális szakterületekre (diszciplináris területekre) irányuló kutatások
- Az oktatástechnológia kutatások
- Implementáció-kutatás az oktatásban
- A tanári viselkedés, tanári tanulás és tanári tudás kutatása
-
- A felsőoktatásban zajló tanulás és tanítás kutatása (Halász, 2016)

OKTATÁSI INNOVÁCIÓS KLASZTER SZEREPLŐI ÉS KOMPETENCIÁI

Forrás: US Department of Education (2014) , Halász Gábor-Hováth László : innováció az oktatásban kézirát 2017

OKTATÁSI INNOVÁCIÓ ELEMZÉSÉNEK PERSPEKTÍVÁI

- (1) az innováció mint objektum vagy termék: leírható vagy esetenként kézzel megragadható, amelyről megállapítható hol és mikor keletkezett, és amely megkülönböztethető más konkrét innovációktól
- (2) az innovációk keletkezése: itt keletkezésének *körülményei* és a keletkezési *folyamat* kerül a figyelem fókuszába
- (3) az innovációs folyamat szereplői: Az innovációk nem maguktól keletkeznek, hanem konkrét ágensek (egyének, szervezetek, intézmények) hozzák létre őket és a terjedésük ezek döntéseiben és cselekvésében realizálódik.
- (4) az innovációk terjedése : különösen nagy komplexitású jelenség, amelyet nem lehetne a másik három perspektíva keretein belül jól kezelni, így az oktatási innovációk terjedésének a vizsgálatához a következő kategóriák és dimenziók figyelembe vételét javasolt:
 - terjedés platformja
 - terjedés attribútuma.

A négy perspektíva egyidejű alkalmazása teszi lehetővé olyan elméleti keretek felvázolását, ami megfelelően tudja orientálni az oktatási innováció empirikus vizsgálatát

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE